

Przedmiotowy system oceniania i wymagania edukacyjne: wiedza o społeczeństwie

I. Cele edukacyjne:

1. rozwijanie umiejętności praktycznych umożliwiających korzystanie z różnorodnych źródeł wiedzy,
2. przygotowywanie uczniów do samodzielnej interpretacji wiedzy statystycznej,
3. przygotowanie uczniów do wykorzystania wiedzy i umiejętności przedmiotu w pracy zawodowej i życiu publicznym,
4. rozwijanie umiejętności samodzielnego poszerzania zakresu wiedzy w warunkach indywidualnej i zespołowej pracy,
5. stworzenie szans na osiągnięcie sukcesu edukacyjnego,
6. motywowanie uczniów do nauki i indywidualizowanie wymagań do poziomu intelektualnego i predyspozycji rozwojowych,
7. diagnozowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i informowanie rodziców o postępach w nauce.

II. System oceniania, procedury i skale ocen:

1. Ocenianie bieżące.

Ocenianie bieżące ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.

2. Ocenianie śródroczne i roczne.

Ocenianie śródroczne i roczne uwzględnia poziom i postępy w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do odpowiednio wymagań i efektów kształcenia.

3. Zakres rzeczowy materiału na lekcjach

Zakres rzeczowy materiału oraz katalog oczekiwanych postępów w odniesieniu do wiedzy i umiejętności, określa podstawa programowa przedmiotu.

4. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- a) Odpowiedź ustna - z zakresu materiału obejmującego trzy ostatnie tematy, nauczyciel dopasowuje formę do warunków danej klasy; uczeń ma możliwość poprawy uzyskanego stopnia w terminie wskazanym przez n-la.
- b) Ćwiczenia na lekcji - zawierające elementy wiedzy, którą uczeń przyswaja we własnym zakresie lub z pomocą nauczyciela. Ćwiczenia mogą obejmować pracę z różnego rodzaju źródłami bądź samodzielną prezentację wybranego materiału.
- c) Zadania domowe – zlecone dla uczniów do wykonania, w formie indywidualnej lub grupowej.
- d) Sprawdzian wiadomości - przeprowadzany w formie testu otwartego lub zamkniętego, obejmujący swym zakresem dział lub kilka działów lekcyjnych. Nauczyciel informuje o terminie zgodnie z zapisem WSO, zamieszczonym w Statucie Szkoły - nauczyciel dokonuje poprawy zgodnie z zapisami statutowymi - uczniowie mają możliwość poprawy uzyskanej oceny w uzgodnionym terminie, osoby nie piszące w pierwszym

terminie mają obowiązek zaliczenia materiału w drugim terminie (poprawkowym) lub w terminie ustalonym przez nauczyciela.

- e) kartkówki – pisemna forma odpowiedzi, z zakresu materiału obejmującego trzy ostatnie tematy, **KARTKÓWKI NIE WYMAGAJĄ WCZEŚNIEJSZEGO ZAPOWIEDZENIA.**
- f) prezentacja – indywidualne przedstawienie określonego przez nauczyciela tematu, w wyznaczonym terminie, z możliwością wykorzystania nośników multimedialnych;
- g) udział w projektach, konkursach, olimpiadach – jako fakultatywny element kształtowania wiedzy i umiejętności

5. Szczegółowe zasady organizacji form sprawdzania wiedzy i umiejętności.

a) Prace pisemne

- Za sprawdzian wiadomości uznaje się kontrolną pracę ucznia obejmującą określony zakres treści, przeprowadzany z całym zespołem klasowym.
- Nauczyciel ma obowiązek przechowywać sprawdziany pisemne uczniów do końca roku szkolnego.
- Jako kartkówkę uznaje się pisemną formę pracy kontrolnej z określonego zakresu lub ostatnich 3 tematów, stosowaną w sposób systematyczny i planowy w celu sprawdzenia wiedzy i umiejętności oraz motywowania do systematycznej nauki, zakończoną wystawieniem oceny.
- Jako pracę na lekcji uznaje się wszelkie formy pisemnej pracy, indywidualnej lub grupowej, która ma na celu systematyzację zdobytej wiedzy i umiejętności, wykonywanej na lekcjach, na polecenie nauczyciela, zakończoną wystawieniem oceny.
- Nauczyciel ma prawo unieważnić pisemną pracę pisemną ucznia, jeśli stwierdzi jej niesamodzielność, jest to podstawą do ustalenia z tej pracy oceny niedostatecznej.
- Nauczyciel zobowiązany jest do poprawienia sprawdzianów wiadomości w statutowym terminie. Do czasu oddania poprawionego sprawdzianu nauczyciel nie powinien przeprowadzać następnego sprawdzianu pisemnego.
- Sprawdzone i ocenione pisemne prace uczniów i jego rodzice otrzymują do wglądu na zasadach określonych w statucie szkoły.
- Sprawdziany są obowiązkowe dla wszystkich uczniów.
- Jeżeli z powodu dłuższej usprawiedliwionej nieobecności, uczeń nie może napisać sprawdzianu pisemnego z całą klasą, powinien to uczynić w ciągu 2 tygodni od powrotu do szkoły,
- Uczeń ma prawo do poprawy oceny z pracy pisemnej w terminie dwóch tygodni od otrzymania oceny.
- Sprawdziany pisemne są zapowiadane z co najmniej **tygodniowym** wyprzedzeniem.

b) Odpowiedź ustna:

- Jest to indywidualna forma oceniania.
- Może być przeprowadzana jako systematyczna rekapitulacja wiedzy i umiejętności na początku zajęć, w trakcie oraz na zakończenie.
- Ocena uzyskana przez ucznia jest uzasadniana niezwłocznie po jej uzyskaniu

c) Ćwiczenia na lekcji

- Zawierają elementy wiedzy, którą uczeń przyswaja we własnym zakresie lub z pomocą nauczyciela na lekcji
- Ćwiczenia mogą mieć formę indywidualną lub grupową.

d) Zadania domowe

- Są to wszelkie zadania, których przygotowanie wymaga wkładu pracy pozalekcyjnej.

e) Prezentacja

- Jest to ustne zaprezentowanie wybranego zagadnienia, w wyznaczonym terminie, według kryteriów przedstawionych przez nauczyciela.
- Powinna mieć formę multimedialną, chyba że nauczyciel ustali inną

f) Praca w grupach i indywidualna na lekcji:

- Jest rozumiana jako rozwiązywanie zadanego problemu na lekcji, w której oceniany jest indywidualny wkład ucznia w rozwiązanie wybranego problemu.
- Forma ta obejmuje docenienie aktywności ucznia na lekcji, i rozumiana jest jako ocena reakcji ucznia na problemy poruszane na zajęciach; ocena ta może mieć charakter mobilizującej nagrody (pozytywna) jak i mobilizującej kary (negatywna).

g) Pisemne diagnozy wiedzy.

- Jest to osobna forma sprawdzenia wiedzy i umiejętności, mająca charakter badania diagnostycznego, przyrostu wiedzy i umiejętności.

h) Udział w projektach oraz konkursach.

- Przez ten rodzaj aktywności rozumie się wszelkie działania, podejmowane przez uczniów, odwołujące się do wiedzy i umiejętności ujętych w podstawie programowej.
- Przy ewaluacji prac projektowych brane są pod uwagę głównie zaangażowanie, kreatywność oraz efekt końcowy prac.
- Laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim oraz laureat lub finalista ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej otrzymuje z danych zajęć edukacyjnych najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną.

- Laureaci i finaliści innych konkursów, są nagradzani ocenami, jako forma motywująca do dalszej pracy

III. Warunki i tryb uzyskiwania oceny wyższej od proponowanej.

Warunki i tryb uzyskiwania oceny wyższej od proponowanej określa Statut Szkoły.

IV. Kryteria ocen śródrocznych i rocznych.

1. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiada pełny zasób wiedzy i umiejętności określonych podstawą programową;
- b) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, na szczeblu wojewódzkim (regionalnym) albo ogólnopolskim
- c) posiada umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy w nowych sytuacjach poznawczych, potrafi bezbłędnie operować materiałem rzeczowym oraz dokonać jego syntezy i analizy
- d) pracuje systematycznie, jest kreatywny, wykonuje dodatkowe zadania wykraczające poza obowiązkowe czynności lekcyjne,
- e) proponuje innowacyjne rozwiązania, wykraczające poza podstawę programową;

2. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiada pełny zasób wiedzy i umiejętności określonych podstawą programową;
- b) aktywnie działa na rzecz rozwoju zainteresowań poprzez pracę własną lub uczestnictwo w szkolnych konkursach;
- c) posiada umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy w nowych sytuacjach poznawczych, potrafi bezbłędnie operować materiałem rzeczowym oraz dokonać jego syntezy i analizy.
- d) pracuje systematycznie i aktywnie uczestniczy w zajęciach oraz dobrze współpracuje w grupie;
- e) myśli wyraża jasno i precyzyjnie stosując odpowiednią terminologię historyczną i chronologię;
- f) z własnej inicjatywy wykonuje prace związane ze zdobywaniem i integracją zdobytej wiedzy i umiejętności;

3. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiada zasób wiedzy i umiejętności w stopniu pozwalającym na budowanie związków przyczynowo-skutkowych oraz swobodną analizę źródeł;
- b) opanował wiedzę i umiejętności określone podstawą programową w stopniu dobrym oraz potrafi je wykorzystać w procesie dalszego kształcenia i w życiu codziennym;

- c) jest aktywny na lekcjach i wykonuje zadania związane z procesem lekcyjnym;
- d) potrafi w sposób czytelny posługiwać się stosowaną terminologią;
- e) potrafi rozwiązać i wykonać samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne na poziomie danej klasy;

4. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) dysponuje w stopniu zadowalającym zasobem wiedzy i umiejętności przewidzianych podstawą programową;
- b) potrafi wykonać proste zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności, a także formułuje wnioski z pomocą nauczyciela;
- c) popełnia niewielkie i nieliczne błędy w wypowiedzi, wiadomości przekazuje językiem zbliżonym do potocznego;
- d) stara się systematycznie podnosić swoją wiedzę i umiejętności oraz na miarę swoich możliwości aktywnie podchodzi do zajęć lekcyjnych;

5. Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował materiał rzeczowy w stopniu podstawowym, określonym podstawą programową;
- b) wykazuje chęci do dalszej nauki i przy pomocy nauczyciela jest w stanie zrealizować polecenia wymagające zastosowania posiadanej wiedzy i umiejętności, o niewielkim stopniu trudności;
- c) słabo pracuje w grupie, ale wykazuje chęć uczestnictwa w procesie lekcyjnym;
- d) posiada podstawowe umiejętności umożliwiające mu dalsze kształcenie i rokuje osiągnięcie wymaganego minimum;
- e) potrafi rozwiązać i wykonać zadania teoretyczne oraz praktyczne o niewielkiej trudności tylko przy pomocy nauczyciela;

6. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje się lekceważącym stosunkiem do przedmiotu.
- nie opanował wiedzy i umiejętności w minimalnym zakresie, umożliwiającym mu przejście do wyższego poziomu kształcenia;
- nie wykazuje chęci do współpracy z nauczycielem w celu poprawy ocen;
- braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z danego przedmiotu;
- jest biernym uczestnikiem procesu lekcyjnego;